

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичного виховання

Кафедра соціально-гуманітарних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
соціально-гуманітарних наук



Ю.В.Макешина

«29» червня 2023 р.

Р о б о ч а п р о г р а м а н а в ч а л ь н о ї д и с ц и п л і н и

ФІЛОСОФІЯ СПОРТУ І ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Магістр

(ступень вищої освіти)

галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	227 «Фізична терапія, ерготерапія»
спеціалізація	227.1 Фізична терапія
освітня програма	«Фізична терапія, ерготерапія»
факультет	Фізична реабілітація
вид дисципліни	Нормативна

2023/2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – **Філософія спорту і здорового способу життя** для здобувачів ступеню вищої освіти **магістр**, галузі знань – **22 Охорона здоров'я**, спеціальності **227 Фізична терапія ,ерготерапія**.

Розробники:

ШПІТУН ІВАН ІВАНОВИЧ, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук, кандидат філософських наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **соціально-гуманітарних наук**, факультету **фізичної культури і спорту** Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 20 від «29» червня 2023 р.

Завідувач кафедри



Ю.В.Макешина

«29» червня 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація/освітня програма, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова</u>	
	Спеціальність <u>227 Фізична терапія, ерготе- рапія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціалізація 227.1 Фізична терапія	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>немає</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	–
Тижневих годин для денної, заочної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача освіти – 5	Ступінь вищої освіти: Магістр	Лекції	
		20 год.	–
		Практичні, семінарські	
		20 год.	–
		Лабораторні	
		0 год.	–
		Самостійна робота	
		50 год.	–
		Індивідуальні завдання:	
		–	
Вид контролю:			
залік	–		

2. Опис, мета, програмні результати навчання

Опис навчальної дисципліни. «Філософія спорту і здорового способу життя» є базовим при підготовці фахівців другого освітнього рівня. Майбутнім фахівцям у сфері фізичної терапії та ерготерапії навчальна дисципліна дасть цілісне розуміння філософсько-світоглядних проблем, пов'язаних з практиками здорового способу життя та реабілітації, сприятиме виробленню розуміння проблем і суті культури тіла та здоров'я з точки зору сучасної філософської теорії; розкриє філософсько-антропологічні основи спорту, здоров'я і здорового способу життя; формуватиме розуміння етичних проблем, які існують в охороні здоров'я та у спорті; покаже зміни, що відбуваються у тілесно-орієнтованих науках та практиці, детерміновані сучасною соціокультурною ситуацією; навчить здобувачів освіти осмислювати процеси, які відбуваються у сфері забезпечення здорового способу життя.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів цілісного розуміння філософсько-світоглядних проблем пов'язаних з фізичною культурою і спортом.

Завдання дисципліни: виробити розуміння проблем виникнення і суті фізичної культури і спорту у сучасній філософській теорії; розкрити філософсько-антропологічні основи фізичної культури і спорту; сформувати розуміння етичних проблем, які існують у спорті.

Компетентності та результати навчання, формування яких передбачено навчальною дисципліною:

ЗК1.Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК2.Здатність порівнювати, пояснювати, узагальнювати, критично оцінювати факти та діяльність людей, опираючись на здобуті знання, власну систему цінностей, з позиції загальнолюдських й національних цінностей

ЗК4.Здатність діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо.

ПНР 1. Знання методологічних підходів філософії спорту та здорового способу життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

– специфіку філософсько-світоглядних проблем, що вивчаються філософією спорту і здорового способу життя як галуззю філософського знання;

– основні концепції філософії спорту і здорового способу життя, філософсько-антропологічні основи фізичної культури і спорту;

– специфіку етичних проблем у спорті та охороні здоров'я;

– проблеми виникнення і суті фізичної культури і спорту у сучасній філософській теорії;

– змін, що відбуваються у спорті та спортивній діяльності;

– «філософію олімпізму», політичні аспекти спорту;

вміти:

– обґрунтувати придатність і доцільність філософського підходу до дослідження фізичної культури, спорту і здорового способу життя;

– осмислювати процеси, які відбуваються у сучасному спорті та проблематизувати існуючі явища у сфері фізичної культури і спорту;

– орієнтуватися на цілі та завдання філософського дослідження фізичної культури, спорту і здорового способу життя, використовувати відповідний понятійний апарат і методи;

– використовувати світоглядні основи сучасної культури для активізації рухової активності людини з метою ведення здорового способу життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ. Спорт і здоров'я. Культ і культура тіла.

Тема 1. Теоретико-методологічні основи навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя».

Передумови, історичний контекст виникнення філософії спорту. Філософія спорту як галузь філософського знання. Актуальність навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя». Мета, завдання і зміст курсу «Філософія спорту і здорового способу життя». Методи навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя». Значення навчальної дисципліни для фахівців у галузі фізичної культури, спорту і охорони здоров'я.

Тема 2. Тіло як центральна категорія філософії спорту і здорового способу життя.

Тіло і природа. Природне і культурне в людині. Природне і штучне тіло. Теоретико-філософське осмислення, проблеми тіла, тілесності, соціально-філософських аспектів, їх взаємозв'язку з розвитком розуму, раціональності, ідентичності, суб'єктивності, автономності людини. Тілесність людини як соціальне явище. Фундаментальне значення тілесності в оформленні і відтворенні буття людини в фізичній культурі і спорті. Соціокультурна роль тілесності в процесі відтворення форм діяльності. Тіло в структурі людської діяльності. Спортивна мова як специфічна ozdoba спортивного тіла. Феноменологічно-екзистенціалістські характеристики тілесного досвіду: перманентність, подвійність відчуттів, афективність, кінестеза.

Тема 3. Фізкультурно-спортивний аспект світогляду в дискурсі здоров'я і життєздатності.

«Історичне здоров'я» в антропології. «Здоров'я» як філософсько-антропологічна категорія. Актуальність практичної проблеми ціннісних орієнтацій різних категорій населення до усвідомлення соціального значення підтримки здорового цілісного організму засобами фізичних вправ. Філософія спорту в антропологічному дискурсі життєздатності. Історичні перспективи тілесного, фізичного, здорового способу життя окремої людини і людства в цілому. Причини кризового стану суспільного та індивідуального здоров'я в сучасних умовах. Проблеми культури здорової тілесності у концепті фізкультурно-спортивного світогляду. Прояви прогресивних культурологічних елементів, а також потворних форм морально-тілесного буття людини у світі в сучасному спорті.

Змістовий модуль 2. Спорт і політика. Філософія олімпізму.

Тема 4. Спорт і політика в сучасних умовах.

Філософська інтерпретація поняття «влада». Спорт і влада. Спорт і політика: сфери пересікання та взаємодії. Політична інструменталізація спорту. Спорт як політичне явище, «спорт поза політикою» – дві точки зору до аналізу взаємин між спортом та політикою. Використання спорту політиками у своїх цілях і спортсменами для демонстрації власних політичних поглядів. Державна політика у сфері фізичної культури, спорту та охорони здоров'я.

Тема 5. Ідеали олімпізму і сучасність.

Ідеали олімпізму: теорія і реальність. Проблема «подвійної» моралі. Єдність соціальних проблем і проблем у сфері спорту. Демократичні та гуманістичні ідеали Олімпійських ігор. Олімпійський спорт і політика. Цілі втручання політики в Олімпійські ігри.

Змістовий модуль 3. Етичне та естетичне в професійній діяльності в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я.

Тема 6. Професійна етика в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я.

Специфіка професійної моралі та етики. Професійна етика. Її призначення та види. Основні морально-етичні проблеми сучасного спорту і спортивної діяльності. Характерні особливості спортивної професійної етики. Місце спортивної моралі та спортивної етики в концеп-

ті розуміння спорту як соціокультурного феномену. Норми спортивної етики. Чесна гра як засадний принцип спорту. Допінг як етична проблема в спорті. Професійна етика викладача фізичної культури і спорту. Головні аспекти викладацької етики. Мораль і етика медпрацівників. Принципи моралі медпрацівників: «не зашкодь», повага автономії пацієнта, справедливість. Правила взаємин медпрацівника і пацієнта: правдивість, конфіденційність, інформована згода. Актуальні моральні проблеми сучасної медичної етики.

Тема 7. Естетичне сприйняття тілесності та рухової діяльності.

Специфіка естетичного відношення до світу та людини. Краса і спорт: проблеми стандарту, критерії. Основні категорії спортивної естетики. Спорт як гармонія. Порівняльний аналіз спорту і мистецтва. Роль естетичного в спортивному змаганні. Рухова дія як естетичний об'єкт. Емоційні та естетичні стани в руховій діяльності. Творчість в руховій активності. Естетичний потенціал спорту в сучасній масовій культурі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Семінарські заняття	Лабораторна робота	Індивідуальна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Вступ. Спорт і здоров'я. Культ і культура тіла						
Тема 01. Теоретико-методологічні основи навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя».	8	2	2	–	–	4
Тема 02. Тіло як центральна категорія філософії спорту і здорового способу життя.	10	2	2	–	–	6
Тема 03. Фізкультурно-спортивний аспект світогляду в дискурсі здоров'я і життєздатності.	12	4	2	–	–	6
Разом за змістовим модулем 1	30	8	6	–	–	16
Змістовий модуль 2. Спорт і політика. Філософія олімпізму						
Тема 04. Спорт і політика в сучасних умовах.	12	2	2	–	–	8
Тема 05. Ідеали олімпізму і сучасність.	18	4	4	–	–	10
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6			18
Змістовий модуль 3. Етичне та естетичне в професійній діяльності в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я						
Тема 06. Професійна етика в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я.	18	4	4	–	–	10
Тема 07. Естетичне сприйняття тілесності та рухової діяльності.	12	2	4	–	–	6
Разом за змістовим модулем 3	30	6	8			16
Усього годин	90	20	20			50

5. Теми семінарських занять

№ змістового модуля, теми	Назва семінарського заняття і короткий його зміст	Кількість аудиторних годин
I	Змістовий модуль. Вступ. Спорт і здоров'я. Культ і культура тіла	6
1	Теоретико-методологічні основи навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя»	2
2	Тіло як центральна категорія філософії спорту і здорового способу життя	2
3	Фізкультурно-спортивний аспект світогляду в дискурсі здоров'я і життєздатності	2
II	Змістовий модуль. Спорт і політика. Філософія олімпізму	6
4	Спорт і політика в сучасних умовах	2
5	Ідеали олімпізму і сучасність	4
III	Змістовий модуль. Етичне та естетичне в професійній діяльності в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я	8
6	Професійна етика в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я	4
7	Естетичне сприйняття тілесності та рухової діяльності	4

6. Теми практичних занять – немає.

7. Самостійна робота

№ з/р	Назва теми яка вивчається самостійно	Кількість аудиторних годин
	Змістовий модуль I. Вступ. Спорт і здоров'я. Культ і культура тіла	16
1	Теоретико-методологічні основи навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя» Філософія спорту як трансдисциплінарна галузь знань. Спорт і суспільство: нероздільність проблем (К. Ленк). Основні розділи сучас-	4

	ної філософії спорту: онтологія, гносеологія та етика спорту. Філософія і спорт: порівняння двох практик	
2	Тіло як центральна категорія філософії спорту і здорового способу життя Тіло в структурі людської діяльності. Спортивна мова як специфічна ozdoba спортивного тіла. Основні напрями дослідження тіла філософії спорту та їх класифікація. Краса тіла і фактори, які впливають на формування красивого тіла	6
3	Фізкультурно-спортивний світогляд в дискурсі категорії здоров'я і життєздатності Визначення здоров'я та аналіз його основних тверджень. Світоглядна проблема взаємовідносин медицини і фізкультурно-спортивної науки у вирішенні завдання збереження нації на сучасному етапі розвитку країни. Охарактеризуйте стан здоров'я молоді, у т.ч. студентської. Причини погіршення здоров'я молоді в сучасній Україні. Морально-етичні проблеми прийому допінгу. Ваше ставлення до гасла «перемога будь-якою ціною».	6
	Змістовий модуль II. Спорт і політика. Філософія олімпізму	18
4	Спорт і політика в сучасних умовах Державна політика у сфері фізичної культури, спорту та охорони здоров'я. Дві точки зору на аналіз взаємин між спортом і політикою.	8
5	Ідеали олімпізму і сучасність Аналіз тексту К. Ленка «Спорт і суспільство». Вплив політичних інтриг на долю спортсменів.	10
	Змістовий модуль III. Етичне та естетичне в професійній діяльності в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я	16
6	Професійна етика в галузях фізичної культури і спорту та охорони здоров'я Справедливість у спорті. Моральні цінності у спорті. Гідність людського тіла. Актуальні моральні проблеми сучасної медичної етики. Професійні обов'язки викладача фізичної культури і спорту: етичний аспект.	10
7	Естетичне сприйняття тілесності та рухової діяльності Перспективи синтезу фізичного і естетичного виховання. Порівняльний аналіз спорту та мистецтва. Еволюційні смисли спортивної естетики: біоестетична інтерпретація спорту. Правило золотого перетину в спорті.	6
	Разом	50

8. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод (отримання знань на лекціях, шляхом вивчення навчальної та методичної літератури).

Прийоми проблемного навчання (проблемний виклад, евристична бесіда, пошукові задачі)

Підготовка здобувачами освіти виступів і презентацій

Метод критичного аналізу: аналіз та обговорення наукових статей, публікацій, теорій та концепцій.

9. Методи контролю

Поточний контроль.

Підсумковий контроль – залік.

Орієнтовний перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю

1. Передумови, історичний контекст виникнення філософії спорту.
2. Філософія спорту як галузь філософського знання.
3. Актуальність навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя».
4. Мета, завдання і зміст курсу «Філософія спорту і здорового способу життя».
5. Методи навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя».
6. Значення навчальної дисципліни для фахівців у галузі фізичної культури, спорту і охорони здоров'я.
7. Тілесність людини як соціальне явище.
8. Фундаментальне значення тілесності в оформленні і відтворенні буття людини в фізичній культурі і спорті.
9. Соціокультурна роль тілесності в процесі відтворення форм діяльності.
10. Феноменологічно-екзистенціалістська характеристики тілесного досвіду: перманентність.
11. Феноменологічно-екзистенціалістська характеристики тілесного досвіду: подвійність відчуттів.
12. Феноменологічно-екзистенціалістська характеристики тілесного досвіду: ефективність.
13. Феноменологічно-екзистенціалістська характеристики тілесного досвіду: кінестеза.
14. Взаємозв'язок здоров'я і спорту.
15. Причини зниження суспільного інтересу до фізичної культури і спорту.
16. Тенденції розвитку сучасної цивілізації, які визначають учені та їхній вплив на здоров'я населення.
17. Наслідки недостатньої уваги суспільства і держави до здоров'я нації.
18. Стан здоров'я населення України на сучасному етапі розвитку.
19. Причини кризового стану суспільного та індивідуального здоров'я в Україні. Ваше ставлення до шкідливих звичок.
20. Фактори, що заважають Вам більш активно займатися фізичною культурою і спортом.
21. Основні мотиви Ваших занять фізичною культурою і спортом.
22. Філософська інтерпретація поняття «влада».
23. Спорт і влада.
24. Спорт і політика: сфери перетини та взаємодії.
25. Політична інструменталізація спорту.
26. Ідеали олімпізму: теорія і реальність.
27. Проблема «подвійної» моралі.
28. Єдність соціальних проблем і проблем у сфері спорту.
29. Демократичні та гуманістичні ідеали Олімпійських ігор.
30. Олімпійський спорт і політика.
31. Цілі втручання політики в Олімпійські ігри.
32. Професійна етика. Її призначення та види.
33. Характерні особливості спортивної професійної етики.
34. Норми спортивної етики.
35. Чесна гра як засадний принцип спорту.
36. Допінг як етична проблема в спорті.
37. Головні аспекти викладацької етики.
38. Принцип моралі медпрацівників: «не зашкодь».
39. Принцип моралі медпрацівників: повага автономії пацієнта.

40. Принцип моралі медпрацівників: справедливість.
41. Правило взаємин медпрацівника і пацієнта: правдивість.
42. Правило взаємин медпрацівника і пацієнта: конфіденційність.
43. Правило взаємин медпрацівника і пацієнта: інформована згода.
44. Специфіка естетичного відношення до світу та людини.
45. Основні категорії спортивної естетики.
46. Прояви гармонії спорту.
47. Рухова дія як естетичний об'єкт.
48. Емоційні та естетичні стани в руховій діяльності.
49. Спорт як одна із форм мистецтва.
50. Спорт і мистецтво, спортивні шоу.

10. Форми поточного контролю

Завдання	Мінім. к-сть балів	Макс. к-сть балів
<i>Кількість балів за змістовий модуль 1 (теми 1, 2, 3)</i>	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
<i>Кількість балів за змістовий модуль 2 (теми 4, 5)</i>	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
<i>Кількість балів за змістовий модуль 3 (теми 6, 7)</i>	60	100
Опитування за матеріалами теми (поточний контроль)	9	15
Виконання практичних завдань	12	30
Відповіді на питання самостійної роботи (індивідуальні завдання)*	9	15
Модульний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування, тестування або модульна робота)	30	40
Залік (підсумковий тест)	-	40
Загальна кількість балів:	60	100

ПРИМІТКА: кількість нарахованих балів, які отримують здобувачі за формами поточного контролю, визначається в залежності від складності змісту окремих тем кожного змістового модулю (мінімальна та максимальна кількість балів наведені у таблиці).

9. Критерії оцінювання успішності навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною	Оцінка ЕСТ8	Критерії оцінювання знань
90-100	Відмінно (зараховано)*	А	Здобувач освіти при відповіді на питання виявив всебічні, систематизовані знання; здатність диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знан-

			ня; викладати матеріал на папері логічно, послідовно, демонструвати знання основної і додаткової літератури для творчого використання.
82-89	Добре (зараховано)*	B	Здобувач освіти при відповіді на питання виявив повне знання програмного матеріалу, успішно порівнює та викладає теоретичний матеріал послідовно й конкретизує його. Вміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, робить висновки, але допускає незначні помилки.
74-81	Добре (зараховано)*	C	Здобувач освіти уміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок. Допускає помилки і робить не чітко висновки.
64-73	Задовільно (зараховано)*	D	Здобувач освіти при відповіді на питання виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи. Допускає значні помилки.
60-63	Задовільно (зараховано)*	E	Здобувач освіти задовольняє мінімальним вимогам, розкриває близько половини навчального матеріалу, з допомогою викладача або підручника (конспекту) відтворює програмний матеріал. Допускає значні помилки.
35-59	Незадовільно (незараховано)*	FX	Здобувач освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку. Можливе повторне складання.
0-34	Незадовільно (незараховано)*	F	Здобувач освіти при відповіді на питання виявив серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки при відповіді на всі питання.

* - форма контролю – залік

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Підручник, навчально-методичні посібники, методичні розробки, тощо (платформа MOODLE, репозиторій, бібліотека).
3. Презентації.
4. Нормативні документи.
5. Електронні навчальні посібники і підручники.

13. Рекомендована література

13.1. Основна

1. Лисенко С.О. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя» на тему «Професійна етика». – Дніпро, 2018. – 77 с.
2. Лисенко С.О. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя» на тему «Теоретико-методологічні основи навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя». – Дніпро, 2018. – 18 с.
3. Лисенко С.О. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Філософія спорту і здорового способу життя» на тему «Фізкультурно-спортивний світогляд у дискурсі категорії здоров'я та життєздатності». – Дніпро, 2018. – 41 с.
4. Особистість. Спорт. Духовна культура: інтегральний вимір: Монографія / Під заг. ред. Л.П. Корогод. – Дніпро: ПДАФКіС, 2017. – 308 с.
5. Спортивна культура особистості: Навчальний посібник / За ред. Л.П. Корогод. – Дніпро: ПДАФКіС, 2017. – 264 с.
6. Ибрагимов М.М. Философия спорта как новый антропологический проект: монография / М.М. Ибрагимов. – К.: НУФВСУ, 2014. – 296 с.
7. Білогур В.Є. Філософія спорту: теоретико-методологічний контекст. Монографія / В.Є Білогур. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2014. – 264 с.

13.2. Додаткова

1. Бондаренко О. В., Ємельяненко Є. О. Спеціальні розділи філософії: навчальний посібник. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – 320 с.
2. Бордюгова Г. Акти міжнародного спортивного законодавства як основа формування відповідної галузі міжнародного права / Г. Бордюгова // Віче. – 2009. – № 3. – с. 12-14.
3. Бралатан В.П. Професійна етика: навч. посібник / В.П. Бралатан, І.В. Гуцаленко, Н.Г. Здирко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 251 с.
4. Гринченко І. Б. Процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в країнах Європи і в Україні / І.Б. Гринченко // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць – Хмельницький : ХГПА, 2012. – Вип.12. – С. 103-109.
5. Довбенко Т.В. Соціокультурні аспекти спорту / Т.В. Довбенко // Філософія спорту як трансциплінарна галузь знань / тези доповідей і виступів учасників УІІ Всеукраїнського «Круглого столу» з філософії спорту 17 травня 2016 року - К.: ПАРАПАН, 2016. – С.53-58.
6. Ибрагимов М.М. Философия спорта как новый антропологический проект: монография / М.М. Ибрагимов. – К.: НУФВСУ, 2014. – 296 с.
7. Ібрагімов М.М. «Філософія спорту»: чи буде плідною філософія на ниві спорту? Молода спортивна наука України. – 2011. Т.4. С. 48-55.
8. Ібрагімов М.М. «Філософія спорту» в екзистенційно-культурологічному дискурсі / М.М. Ібрагімов // Практична філософія. – 2012. – № 4. – С. 209-214.
9. Ібрагімов М.М. Антропология спорту і фізичного виховання як вираз їх сутнісних рис в соціокультурному дискурсі / М. Ібрагімов // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 3. – С. 102-108.

10. Ібрагімов М.М. Вітчизняні традиції та європейські цінності у тілесному навчання та фізичному вихованні / М. Ібрагімов, Д. Петрович // Молодіж. наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Сер.: Фіз. виховання і спорт. – 2013. – Вип. 10. – С. 5-11, 114.
11. Ібрагімов М.М. Історіографія спорту і фізичного виховання як проекція культурологічних смислів / М. Ібрагімов // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 1. – С. 107-115.
12. Ібрагімов М.М. Спорт як експлікація «людино(без)мірності» у життєвому процесі / М. Ібрагімов // Практична філософія. – 2013. – № 1. – С. 229-234.
13. Ібрагімов М.М. Спортивна мораль у постекзистенціалістському концепті «соціокультурний феномен» / М. Ібрагімов // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – № 4. – 2013. – С. 91-98.
14. Ібрагімов М.М. Філософія спорту в генезі історико-культурологічних студій та вітчизняних перспектив / М.М. Ібрагімов // Філософська думка. – 2014. – № 1. – С. 97-110.
15. Корабльова Н.С., Чміль Г.П. // Філософія спорту як новий антропологічний проект. Практична філософія. – Київ. 2016. - №4 (58). С.184-188.
16. Кулик О. Становлення новітньої вітчизняної філософії спорту: євроінтеграційний контекст. Вища школа. – 2016. – № 2. – С. 48-56.
17. Лаврова Л. В. Методологія формування культури здоров'я в освітньому процесі / Л. В. Лаврова // Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: 26 листопада 2015 р., Дніпропетровськ, ДОШПО. - Дніпропетровськ: Роял Принт, 2016. – С. 176-178.
18. Ліщук С. В. Система державного регулювання у сфері фізичної культури та спорту в Україні / С. В. Ліщук. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2014. – № 12. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2014_12_10.
19. Лозовой В.О. Філософія. Логіка, Етика. Естетика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Х.: Право, 2009. 578 с.
20. Мовчан В.С. Етика: Навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Знання, 2007. 483 с.
21. Рождественський А. Ю. Феноменологія тілесності у просторі життєвих перспектив особистості. – К.: Міленіум, 2005. – 104 с.
22. Теоретичні проблеми сучасної етики: навч. посіб. Полтава: ПНПУ ім. В.Г. Короленка, 2012.– 232 с.
23. Тофтул М.Г. Етика: Навч. посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 416 с.
24. Шермет Л.А. Культурний потенціал спорту та гуманістичні цінності молоді: проблеми й тенденції розвитку. Науковий вісник Чернівецького університету. Філософія. 2015. Вип. 754-755. С. 274-279.
25. Шиманова О. Етика і професійна етика: навч.-метод. посібник /О. Шиманова. – Львів: ПеП Сорока Т.В., 2023. – 132 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека «Золота філософія» - <http://philosophy.allru.net>
2. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди - <http://filosof.com.ua>
3. Бібліотека Гумер – гуманітарні науки - <http://www.gumer.info/>
4. Електронна бібліотека - <http://platonanet.org.ua/>
5. Сайт журналу «Філософська думка»: <http://journal.philosophy.ua/news>
6. Stanford Encyclopedia of Philosophy - <http://plato.stanford.edu>
7. The Internet Encyclopedia of Philosophy (IEP) - <http://www.iep.utm>

Завідувач кафедри

Ю.В.Макєшина

Доцент

І.І.Шпітун